

segona època - núm. 47

dissabte, 21 març de 1931

subscripció: una pta. al mes

**Aquest número
ha passat per
la censura****el pla topogràfic**

Quan el nostre bon amic, el tinent d'alcalde, senyor Josep Cabrer, tingué la felicitat de proposar la confecció del Pla Topogràfic i la Permanent prengué l'acord d'obrir un concurs per tal d'anar a la seva realització, FOMENT posà el comentari que la importància de la proposició requeria i maldà perquè no romangués oblidat l'acord que s'acabava de prendre.

Es amb satisfacció, doncs, que podem avui registrar l'adjudicació que ha estat feta a les oficines tècniques de topografia de Barcelona per a la confecció del pla geomètric i topogràfic, suport indispensable per a poder planejar i realitzar el senajament, l'eixamplament, la vida de la ciutat del futur.

Sembla que la casa concessionària, per la llarga tasca que porta realitzada a Catalunya, és una garantia de que ha de deixar una feina acabada.

S'emplenarà el mètode taquimètric ordinari el qual és el que ofereix més seguretats de que puguin ésser fixats amb tota riquesa de detalls els llinadats de finques, les línies telefòniques i telegràfiques, els minats, els accidents dels terrenys, les quals avantatges, tenint en compte les característiques dels nostres terrenys, no pot donar la fotogrametria aèria. També ofereix moltes dificultats el procediment de la fotogrametria terrestre a causa de la gran vegetació del nostre Camp, la qual impedeix d'observar infinitat de petits detalls que no semblen res però que en un pla general de topografia moltes vegades tenen la màxima importància.

En la confecció del pla hi treballaran permanentment 5 brigades i prèvia trianulació de les 115 hectàrees de la zona urbana i de les 635 de rústica de que es composarà, es formarà un pla general a l'escala d'un per 2000. Hi hauran també aproximadament 125 fulles de metre quadrat que seran plànols parcelaris a l'escala d'un per 300.

Hom ha destinat lloc adequat en les oficines de l'Ajuntament per a portar a terme aquests treballs que cal confiar veurem realitzats dintre el termini de 6 mesos a que ha quedat compromesa la casa adjudicatària, per tal de poder realitzar metòdicament les transformacions i millores urbanístiques de la ciutat.

Nacionalistes republicans:**El vostre periòdic és foment****Llegiu-lo i propagueu-lo.****per una amnistia**

Ha acabat el segon dels Consells de Guerra que s'han reunit per tal de dictar sentència en les causes que se segueixen als acusats pels successos del mes de desembre. N'hi han encara d'altres d'anunciats.

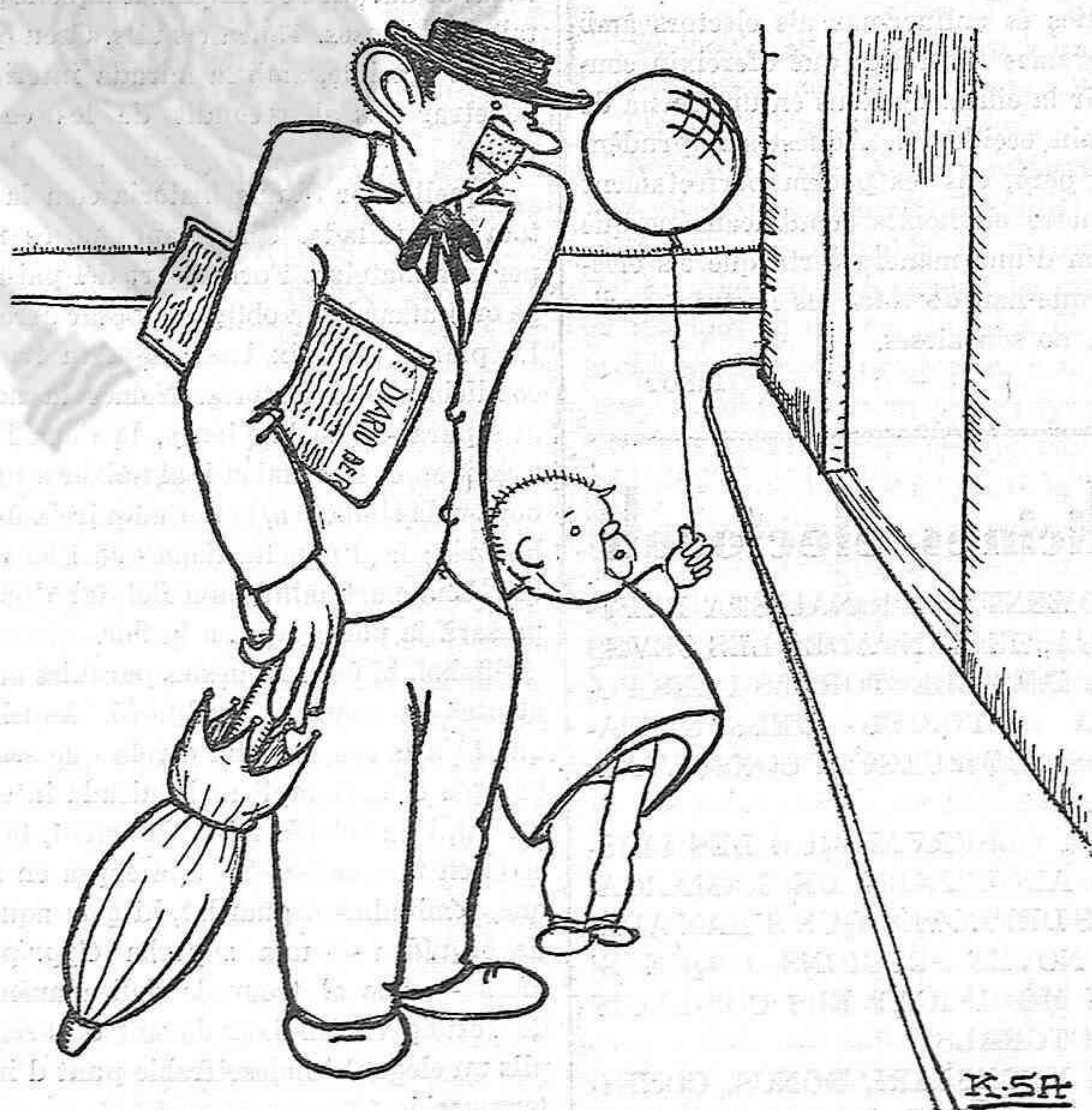
Hi ha la impressió de que ni el suara terminat ni els altres que han de celebrar-se, han de tenir la conseqüència tràgica del primerament reunit amb caràcter sumaríssim a la ciutat d'Osca.

De les cinc penes de mort que demanava el fiscal en el que acaba de tenir lloc a Jaca, el Tribunal sols ha concedit la del capità Sediles, el qual ha estat indultat immediatament d'ésser coneguda la sentència.

Les manifestacions dels ministres fetes entorn del Consell de Guerra i l'indult fulminant del condemnat a la darrera pena, fan pensar en que el govern de l'almirall Aznar serà caut i no voldrà ferir els sentiments populars amb resolucions severes i venjatives que no farien res més que esperonar el país portant-lo a l'exteriorització d'aixecaments i actituds protestatàries. El resultat del Consell de Guerra de Jaca, dona la pauta del que seran els que encara han de celebrar-se. No es dictarà cap pena irreparable. No caldrà que s'estableixi una corrent magnètica que faci glatir tots els cors en un clam de perdó per tots els àmbits del país. Però això no és prou. Els condemnats, els processats, els perseguits, tots els ciutadans, paisans o militars, que caigueren vençuts en la lluita per una idea noble, cal que siguin amnistiats. Cal tenir present les paraules justes i vibrants que es pronunciaren davant el Tribunal de Jaca, paraules que han emocionat tots els esperits sensibles a un ideal de perfecció perquè són la veritat, res més que la veritat, tota la veritat, i els homes, per ésser justos, no poden desentendre-se'n, de la veritat.

El Codi, sever, rígid, inflexible, per haver saciat la seva fam amb la irreparació d'una pena dictada a cop calent, fa impossible que els dos homes, que feren el sacrifici de les vides llurs, puguin ésser compresos en una funció reparadora.

En resten, però, a centenars que sofreixen persecució, presó o condemna. Per a ells, doncs, cal que vingui una ampla amnistia amb la qual s'assolirà un estat d'equitat, de veritat estricta.

CARICATURA DE LA SETMANA

—No sé pas a qui deu semblar-se aquest fill meu. — Jo sóc un tranquil·litzador del "Diario de Reus" que sempre vaig amb el paraigües i a ell només li interessan les bombes.

improvisacions

REUS, CREIX O MINVA? — L'interessantíssim volum "Industria y Comercio de Reus", publicat suara per la Cambra de Comerç, restableix l'actualitat del tema que amb tanta competència desenrotllà el nostre admirat i estimat amic Joan Cachot en la conferència que pronuncià, fa poc, en el Centre de Lectura. Possiblement les estadístiques

que el volum conté reviscolaran les controvèrsies entre optimistes i pessimistes, i possiblement, també, després de molt discutir ens quedarem sense saber si Reus, en el darrer quart de segle, ha progressat o no. Si, com preveíem, els contraopponents no arriben a un acord, no per això experimentarem la més lleugera contrarietat. Parlant amb franquesa i sense reserves mentals, volem declarar

que no hem arribat a treure l'aigua clara de ço que vol dir avenç i retrocés de les ciutats, i menys encara de si el recular constitueix una desgràcia, i una bona ventura el progressar. El fixar criteri en matèria tan complexa, és més difícil que demostrar els inconvenients o avantatges de la estabilització de la pseta.

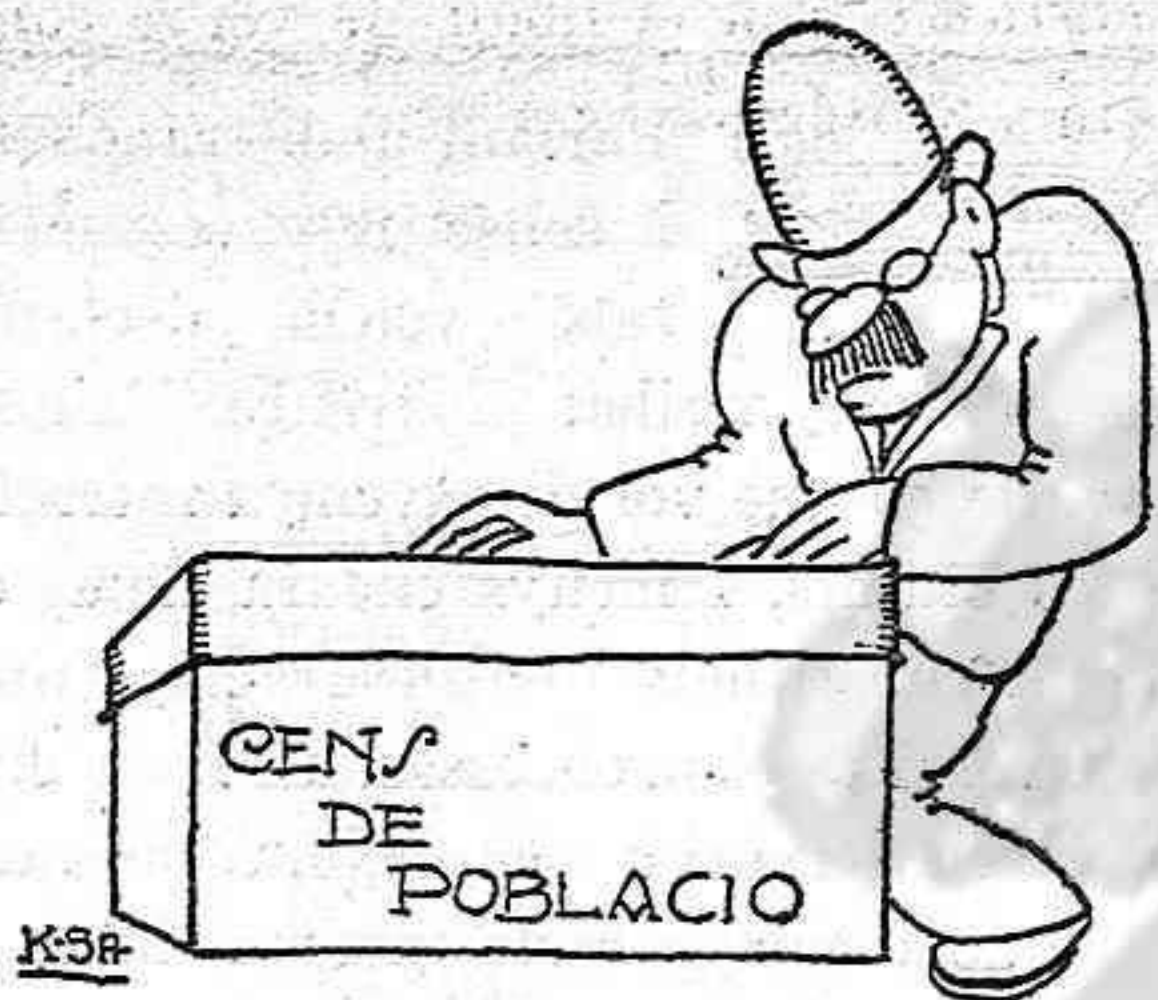
Les opinions sobre la interpretació dels símptomes de feblesa o de fortitud que ofereixen les ciutats, són múltiples i variades. Pels homes simplistes, uns quants noms afegits al padró de veïns, són suficients a demostrar un avenç estimable. Pels ingenus, l'obertura d'una tenda o la instal·lació d'una fabriqueta de cordons de sabata són testimonis eloqüents del progrés de la indústria. Pels esparviats, el creixement consisteix en que s'obrin noves vies i s'aixequin construccions encara que aquestes sien de la categoria de les que els moderns colonitzadors basteixen en els suburbis de la nostra població, i pels assenyats, l'únic signe inconfusible de prosperitat és el de l'augment de la riquesa, representat per la intensificació del treball, en tots els seus aspectes.

Si l'opinió generalment acceptada fos la darrera, — fonament i base de les conclusions sentades per l'amic Cachot en la seva alludida conferència — nosaltres ens trobaríem perfectament orientats; però com que el criteri dominant és el de que el progrés de les ciutats consisteix en ascendir en població, en edificar-se en que la població ascendeixi en edificacions, en vehicles i en sorolls de

KSA

tota mena, recomanem al lector que abans de declarar-se partidari de l'avenç, escolti i mediti les teories que sobre la felicitat pregona un company nostre.

EL PROGRES I LA FELICITAT.— El bon company i millor amic, saturat de bones lectures i amb la necessària experiència de la vida, afirma que l'home té el deure ineludible d'ésser feliç i, per tant, el de fer el necessari per a abastar la felicitat puix que essent aquesta encomanadissa, com més treballi l'home per la pròpia ventura, més contribuirà al benestar del pròxim. Sentada aquesta teoria, que tan pot semblar de Perogrullo com de qualsevol dels set savis de Grècia, l'amic reprèn el seu monòleg i pregunta: —L'engrandiment d'una ciutat contribueix a la major delícia dels que hi sojornen? Acceptant com a veritat indiscutible el creixement de Lleida i de Tarragona, podem afirmar que els lleidatans i els tarragonins han trobat un major benestar en el canvi? Indubtablement no. Llavors, si l'augment del cens de població i el d'edificis no influeixen en la felicitat dels homes i ço que aquests deuen primordialment perseguir sobre la terra és la felicitat, per què entossudir-nos en voler un Reus més gran i amb més brugit i empentes i perills i gent desconeguda que ens facin sentir forasters a casa nostra.....? Si fos possible que progressés la riquesa i quedés aturat el cens de població; si les màquines no fessin soroll i en multiplicar-se elles no es multipliquessin els que directa o indirectament participen de la llur producció; si es pastés més pa i no hi hagués més boques a menjar-lo, la conveniència del creixement fóra indiscutible. Però com que

tot augmenta proporcionalment; com que es compleix l'axioma de què la funció crea l'orguen i cada nova necessitat l'instrument apte a satisfer-la, el més pràctic no és desitjar que Reus creixi, sinó procurar que Reus es perfeccioni. Hem de voler que no augmenti el cens de població, però que les collites sien molt abundoses; que la indústria que posem, intensifiqui la seva producció; que l'ajuntament, en lloc de crear noves barrades, higienitzi i embelleixi les que tenim; en una paraula: que creixi el valor del vell patrimoni, però no el número dels que ens goldim de l'ús de fruit del mateix.

Veritat que les teories del nostre amic mereixen ésser meditates serenament per tots aquells que es preocupen de la salut i el benestar dels pobles?

CIUTADANIA. — Els ciutadans que des de dalt i des de baix de la tribuna del Centre de Lectura han fet i fan experiments de ciència municipalista; els que estan en incubació per a esdevenir regidors dins de poques setmanes i els que no han perdut l'esperança d'arribar-hi; els que són components de qualsevol "força viva", i els que corren el perill d'ésser-ne un dia o altre; tots, en fi, els que de prop o de lluny poden in-

fluir en els destins de la nostra ciutat, cal que destriïn bé les suggestions contingudes en les presents ratlles i posin en un plat de balança els inconvenients i en l'altre els avantatges d'una creixença per tal que l'experiència els dongui els elements de judici necessaris per a la formació d'un programa que serveixi de guia i de bandera a tots els que posin les seves mans pecadores en el timó de la nau municipal.

Nosaltres que tenim la dèria de la ciutadania i que fins ara havíem viscut contagiats del deliri de grandeses comú a tots els que tenen la nomenada de bons patricis, sentim com, a la influència de les paraules del bon amic, la serenitat retorna poc a poc al nostre esperit i com la reflexió va afeblint les nostres pretensions.

Si una influència estranya no ens fa reaccionar ràpidament, caurem en el plebeisme de preconitzar les excel·lències de l'aforisme que resa que no s'ha d'allargar més el braç que la mànega, que és el que practica tot bon administrador: quan maneja els cabals propis, i el que oblidia fàcilment quan es tracta de les pessetes del pròxim.

Devem aclarir, però, que si bé podem devenir partidaris de bandejar tot propòsit d'elevat el cens de Reus, no ho serem mai de regatejar energies en el poliment de la ciutat actual i en el foment de tot ço que proporciona la minestra als trenta dos mil ciutadans que actualment vivim les hores que les nostres campanes toquen. Es clar que aquesta orientació no és prudent divulgar-la en aquests moments, puix que el que interessa als polítics és enlluernar als electors amb programes fantàstics que ofereixin convertir la ciutat de Reus en una mena de Pequín occidental. Aquestes imprudències, però, ens les podem perfectament permetre els homes republicans perquè sabem d'una manera certa que els electors que han de votar els nostres candidats, no són aloses.

IGNOT

oficines electorals

FOMENT NACIONALISTA REPUBLICANA, TE MUNTADES LES SEVES OFICINES ELECTORALS I LES POSA A DISPOSICIO DELS CIUTADANS QUE VULGUIN CONSULTARLES.

CAL OBSERVAR QUE LES LLISTES ADOLEIXEN DE REMARCABLES DEFECTES, QUE S'HAN AFEGIT NOVES SECCIONS I QUE S'HAN MODIFICAT ELS COL·LEGIS ELECTORALS.

ES NECESSARI, DONCS, CONEIXER BE SI HOM POT VOTAR I ON DEU VOTAR.

HORES D'OFICINA: DE 9 A 11 DE LA NIT.

L'orquídia

El que segueix no és un conte. És una realitat. Perquè les coses reals no són les que passen en aquest món lluminós que estem mirant, sinó les secretes creacions del nostre intel·lecte. Aquesta veritat té molts segles d'existència. La va trobar un dia el vell Plató tot passejant. Tot passejant va fer un descobriment formidable: va descobrir la *idea*. El filòsof pensava: si jo busco en la naturalesa una pura blancor, de segur que no la trobaré; el blanc de la paret serà groc al costat de la farina i el blanc de la neu potser serà blavenc damunt del marbre. Més si jo penso: blanc, aquest serà l'únic i veritable blanc, la blancor immaculada. Si veig un riu, mai veuré la mateixa aigua fluint conca avall com un etern devenir, mai tornaré a veure el riu que estic mirant; però si jo penso la paraula: riu, aquesta serà una idea immutable i absoluta. Totes les dones tindran imperfeccions en aquesta vida; més jo puc crear la feminitat imperfectible. Cal només que inefablement faci una abstracció i pensi la paraula: dona.

El món contingent no és, doncs, real. És real el que jo penso d'ell. Així ho creia Plató. A través de les centúries aquell gegant ens guia encara. I, en el sentit platònic, escric això, que ja he dit abans que no era un conte.

Un passeig. Un passeig malinconi, quiet, apartat. Unes fileres de plàtans obrint al cel de la tarda la seva muda gesticulació. El sol que s'amaga donant una violenta pinzellada de cadmi a les muntanyes. Un desfici, un sentiment d'angoixa misteriosa invadeix l'ànim — davant d'aquesta existència cega, somnolent, adherida a la terra — d'aquell que, sentat en un banc, monologa.

Té a la mà una orquídea. Mira la monstruosa flor, amb el seu calze carnós; la mira fixament, arribant a hipnotitzar-se davant de l'enigma d'aquells petals misteriosos. Tanca els ulls. Creu que li serà possible, amb la mirada interior, penetrar fins al recòndit de les coses reals.

Aquella flor té una història com la té tota flor tallada. Una planta no és res per ella mateixa. Forma part del paisatge on l'atzar la va obligar a posar arrels. La planta no neix i per aquesta trista condició no té història. Només la flor, al separar-la de la planta, la dona l'eregeix en el seu símbol i, al nàixer a una nova vida simbòlica, la flor adquireix una història; la d'aquella dona que l'ha collit. Una part minúscula del fat d'ella passarà ja per sempre a la flor.

Símbol, la flor? Aquestes paraules augmenten la constant meditació. Aquella que té a la mà, aquella corola que sembla que el contempli amb mirada interrogant, l'ha rebuda misteriosament, tancada en una capsula. En una capsula en la que, feminalment guardat, hi geia aquella orquídea — una superba *Cypripedium* — que al treure-la delicadament de l'estoig va dibuixar davant dels seus ulls un elegant i indescribable punt d'interrogació.

Si aquella orquídea era un símbol, la dona que la prenia per blasó devia ésser

estranya i misteriosa com la flor mateixa. Incomprensible com aquells pistils aglutinats. Profonda, com la gruta que formen els petals i en la que el gollós insecte hi va a morir. De segur que no podria mai ésser present d'aquella que ara passa, passejant amb la seva mare; rodona, tota feta de circumferències, des dels seus ulls que són rodons, fins als seus pensaments, que també ho deuen ésser. Recorda una peonia, com recorda un clavell aquella veïna seva, d'hermosura feta de malícia i inconsciència o aquella morena que tots els dies veu passar camí de l'oficina que és un nard, amb blancor de nard i fins diríeu que en la carn blanca hi deu tenir aquelles vores roses que tenen els nards.

La seva còsina li hauria fet present d'una rama d'heliotrop — la seva flor preferida — com ella tota perfum i delicadesa. Un nom li vingué als llavis. Però no. La que ara recordava li donaria una gardènia, la flor platònica, com el filòsof, tan ben estructurada per dintre i tot poesia per fora.

Pensava amb altres. Cada una s'ajuntava en el record amb una flor simbòlica. La vulgaritat insignificant de l'una era una petúnia; l'ardència de l'altre, una rosa; la mística hipocrècia d'aquella, una fúscia. Barrejant noms coneguts en alegre teoria li anaven suggerint cada un d'ells el tradicional candor de la viola, o l'antipatia del gerani, o el lliri fred, o la begonia insubstancial, o l'orgull de la tulipa, o el pulcre amanerament del gessamí.

I, de sobte, per avís telepàtic, obrí els ulls. Ella passava. Era tan evident que era ella, que ni tant sols va fer-se la pregunta. Com la orquídea, de lluny, atreïa. Com la orquídea, feia presoner qui s'hi acostava.

I ell s'hi acostà.....

Després..... Però si ara expliques el que va passar, això ja fóra un conte i jo, com he dit al començar, no he volgut fer més que dir una realitat.

GESTUS

—Diuen que demà s'aixeca la censura; és veu que aquesta, en el nostre país, és com el sol que s'aixeca i es posa cada dia.

ASSOCIACIÓ DE CONCERTS

Com a sisè concert del present curs, dilluns d'aquesta setmana, aquesta entitat celebrà sessió en el Teatre Fortuny, essent executants la cantatriu Concepció Callao i el pianista Antoni Marquès, amb el següent programa:

I

"Prop teu", Bach; "La rosa encisa el rossinyol", Rimsky-Korsakoff; "La flor del Lotus", Schumann; "No sé pas ço que tinc" (de "Les Noces de Figaro"), Mozart; "L'Estepa", Gretchaninoff; "El rei dels verns", Schubert.

(Cant i piano)

II

"La Catedral engolida", Debussy; "Impromptu", Schubert; "Preludi", Chopin; "Passeig. Els pollets dins la closca. La porta de Kieff" (De quadros d'una exposició), Moussorgsky; "El rierol i l'ocell", A. Marquès; "El vent", A. Marquès; "Llegenda de Sant Francesc. Caminant sobre les ones", Liszt.

(Piano)

III

"Cor meu", A. Marquès; "El vent", A. Marquès; "Primavera i estiu", A. Marquès; "Le lever de la lune", Saint-Saëns; "Oh aprile foriero" (De Samsó i Dalila), Saint-Saëns; "Che farò senza Euridice" (De "Orfeu"), Gluck; "El pas del cigne", Joan Pujol; "Avui", C. Lozano.

(Cant i piano)

Es prou coneguda a casa nostra la vàlua artística de la Callao per a que no calgui avui remarcar com és plaent un recital de cançons a càrrec de la gran cantatriu barcelonina, tant per la fermesa i seguretat del sò com per la clara dicció que fa completament intel·ligible la lletra de les cançons. Amb aquestes característiques, i una ja llarga actuació artística, la prestigiosa liederista havia de triomfar com triomfà dilluns, fins i tot amb un pianista acompanyant de característiques d'impetuosa joventut artística com el senyor Marquès. On més ens plagué la simpàtica cantatriu fou en "El rei dels verns", el fragment de "Samsó i Dalila", "El pas del cigne", (bisat) del nostre Pujol, i sobretot en "L'eixida de la lluna", pàgina melòdica de Saint-Saëns, que trovarem deliciósíssima.

Fora de programa i com a mostra d'agraïment pels aplaudiments rebuts, la Callao cantà "Cançó de Maria", d'en Lambert, de tendre caient melòdic.

En la part central del programa el senyor Marquès hi pogué lluir les seves remarcables dots de pianista. On més les destacà fou en l'execució de temps plens, com en l'hermosa "Llegenda de Sant Francesc caminant sobre les ones" i en "La porta de Kieff". "La Catedral engolida", ens resultà boirosa. Segurament que pel llarg dejuni que portem de música pianística de Chopin i Schubert, l'

enyorament ens feu trobar relativament acceptables el "Preludi" i l'"Impromptu", que el senyor Marquès ens donà.

De les dues composicions originals d'aquest pianista que entraren en el programa, amb factura d'harmonia imitativa, ens agradà més "El rierol i l'ocell", amb sa senzillesa, que no pas "El vent" amb les seves complexitats de digitació i els seus forts.

També el senyor Marquès fou força aplaudit.

En conjunt una bona vetllada musical, digna de major concurrència de la que assistí a la sessió LXXXV de l'Associació de Concerts.

ARQUET

Malgrat de què l'estimació que les hi porti me les fan valorar imponderablement, ja sé com són d'insignificants i modestes les coses que m'alegren l'esperit quan escampo la mirada per les parets del meu clos. Ja sé que millor hi estaria una bona tela original que no pas els discrets gravats que pengen de les parets i em recorden constantment l'existència de grans museus que les meves pobres disponibilitats no m'han permès de conèixer encara i, qui sap, si em deixaran visitar mai. Ja sé que els meus llibres són comptats i d'una vulgaritat extremada. Ja sé que la insignificància de la meua cambra no té altre interès que el que li donen els meus sentits allucïnats, però el dolor que m'ha costat la seva creació justifica la valor que jo li atorgo i que vosaltres no podeu apreciar.

Hauria volgut, amics, que m'haguessiu acompanyat avui en el meu tomb pausat per la cambra, i m'hauriau vist embadalit davant de cada objecte, acarontant amorosament ara el vidre, ara el quadre, ara el llibre, ara la terra cuita. Tot ho he anat resseguint i a tot hi he donat una valoració escrutadora per tal de veure si dins la modèstia del meu clos, podria cercar una selecció que en ésser presentada als vostres ulls adquirís la mateixa ponderació que tenen pels meus sentits. I gosaria dir-vos que l'he poguda formar. Gosaria dir-vos que m'ha estat pla de trobar entre les coses que poblen el meu món, set, vuit, deu exemplars en els quals, vosaltres, no sabríau veure-hi una valor inferior a la que els meus ulls paternals creuen trobar-hi.

I si en la pobresa del despatx, si en la humil cambra de les meves rudes fantasies he pogut jo fer una bella selecció, per gaudi dels meus sentits, què no podeu fer vosaltres, amics, en les nostres multituds a benefici de la ciutat? Com no us ha d'ésser fàcil de trobar els homes que tinguin un cor liberal, una ànima honesta, un cervell clar per tal de fer-ne els vostres escullits i encomanar-los-hi la tasca d'administrar, de dirigir, de crear el Reus de demà; de fer la ciutat futura que tots en sentim les frisances, però que solament els seleccionats poden complidament portar a terme? Com us podeu negar a fer la selecció perfecte dels vostres representants, si amb ella heu de contribuir a fer possible l'aixecament cívic del poble i l'eixamplament de la ciutat?

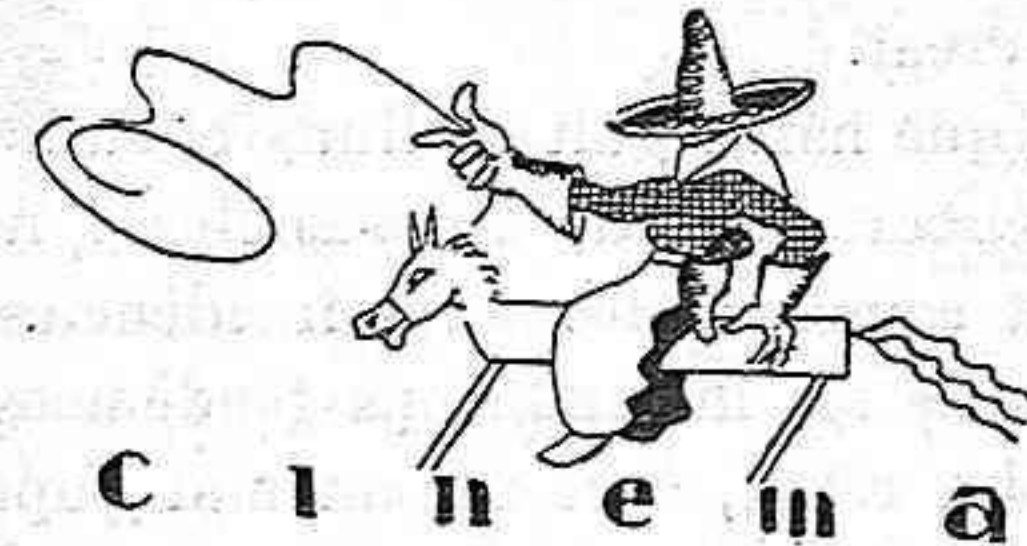
ABARIS

les dretes i les eleccions

Les dretes locals, o quan menys un dels seus més destacats components, han pres per tribuna el bilingüe "diario de avisos y noticias" i des d'ell prediquen doctrines que semblen de pau però que són de guerra, aplicades a les pròximes eleccions municipals. Diem que són doctrines de guerra perquè de pau no en tenen més que la forma d'expressió; el fons és una enverinada diatriba contra les forces republicanes que el vell "Diario" suposa disposades a assaltar la Casa de la Ciutat per tal d'imposar a l'administració municipal normes veritablesment revolucionàries.

Nosaltres no podem creure que "Diario" somniï aquestes nicieses. L'esverament que li produeix el fet de què els republicans es disposin anar intel·ligents a les eleccions, és simplement un truc amb el qual intenten posar en guàrdia als elements d'ordre i predisposar-los a donar el vot als homes de la Lliga. No volem queixar-nos de l'argúcia perquè en política no queda altre remei que acceptar armes no autoritzades per la lògica i la raó; el que no podem silenciar és la pretenció sornaguerament manifestada de què solament les dretes tenen homes capacitats i preparats per a l'exercici de l'administració municipal. Com a exemple, posa l'obra realitzada per l'actual Consistori, oblidant segurament, que del mateix en formen també part homes esquerrans d'aquells que "Diario" en diu revolucionaris.

"Diario de Reus" hauria de comprendre, que les dots inherents a tot bon regidor no són privatives dels afiliats a les dretes. Fins en els partits més extrems hi trobarem homes tan capacitats per al regim dels municipis, com ho puguin ésser els millors pre-

Fa moltes setmanes que per les pantalles reusenques no hi passen més que pel·lícules dolentes o mediocres.

Nosaltres prou voldríem registrar bones estrenes en aquestes columnes, però si no ens en presenten no podem pas fer-ho. Aleshores ens queden dos camins: ocupar-nos de cinema com si a Reus no existís sales de projeccions o ocupar-nos-en i procedir en crítics censurant tot allò que passa per les nostres pantalles i s'ho mereix. El primer camí ja l'hem seguit més d'una vegada, dedicant comentaris a la cinematografia en general, i si no hem seguit més sovint el segon, és per la violència que sempre devem fer-nos quan ens veiem obligats al comentari desfavorable.

En començar la temporada, prevíem en un nostre escrit, les dificultats amb les quals toparien els empresaris per a aconseguir bones produccions. Aquestes dificultats justificades per l'adveniment del cinema sonor, han estat les mateixes per a tots, però alguns han sabut sortejar-les amb més èxit que altres, i així hem vis com durant la temporada, molts cinemes de Barcelona han tingut èxits que els han valgut el favor del públic o de la crítica.

A Reus no ha estat així. Salvant sem-

parats dels tècnics regionalistes.

Resti tranquil "Diario de Reus" i no pateixi per la constitució del pròxim Ajuntament. El fet de què guanyin les dretes o les esquerres no ha d'influir poc ni molt en la qualitat intrínseca del Consistori. Resti tranquil, i desenganyi's d'una vegada en quant a la possibilitat de fer reeixir una combinació de les nomenades "administratives". Ni vivim hores de combinacions d'aquesta mena, ni cap raó l'aconsella, puix que ja hem quedat que les esquerres saben tan d'administrar com les dretes, amb l'avantatge de què sobre les esquerres no hi ha caigut mai el sambonet que va caure sobre les espatlles de les dretes que durant la dictadura administraren el nostre municipi.

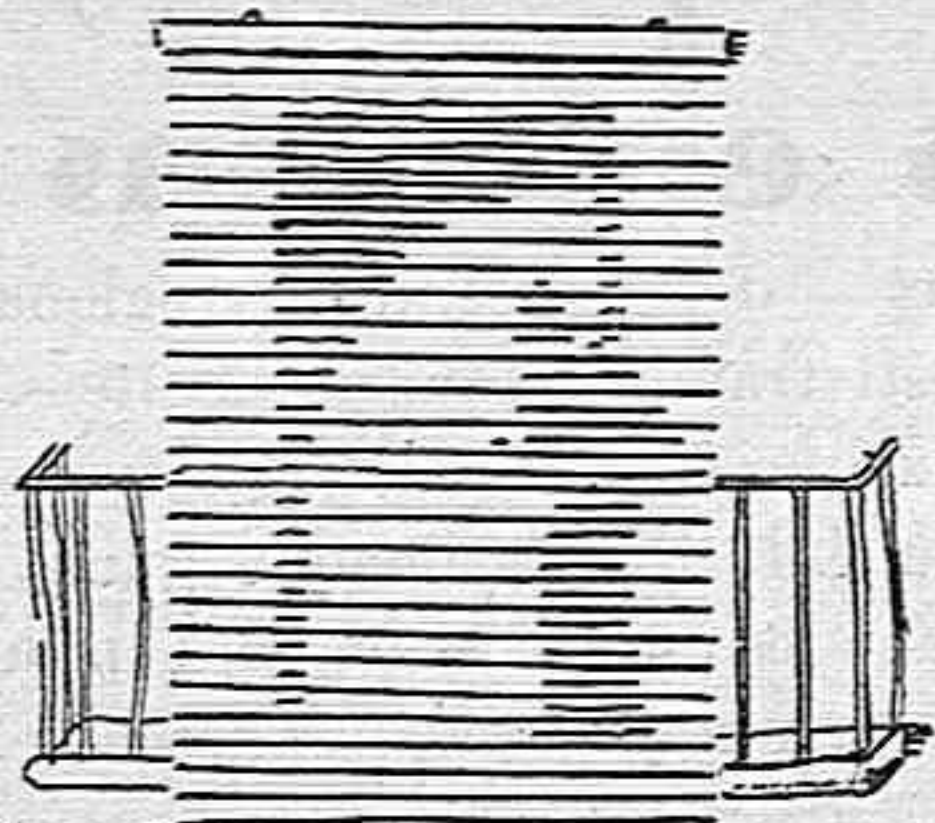
El tòpic de l'administració, del bé de Reus i dels interessos suprems del poble ha caigut ja en desús i el poble no n'ha de fer cas. Els republicans anirem a l'Ajuntament no precisament a proclamar la República, sinó a ben administrar els interessos comunals amb tota probitat i honestat. Els republicans anirem a Casa de la Vila amb un programa municipalista, amb aspiracions, amb projectes, amb il·lusions i esperances. Emprò si tot treballant per la ciutat i pel sol fet d'haver obtingut una aclaparadora majoria en les eleccions i d'exercir el govern municipal, podem contribuir a vigoritzar el moviment antidinàstic i a preparar l'adveniment de la República, la immensa majoria de la nostra població restarà contenta i satisfeta sense que com a ciutadans de Reus els de la dreta hagin perdut res, encara que com a elements dinàstics sentin el dolor de veure com avancen les idees que han de redimir el nostre país de les oligarquies monàrquiques.

pre les excepcions de la regla, no ens han estat presentades més que cintes de baixa qualitat.

Aquesta setmana mateix, en el Teatre Fortuny ha estat passat un programa dolentíssim. Una pel·lícula de "cow-boys" a l'estil de les que donaven en els cinemes de barriada quinze anys endarrera, d'una factura pessima. I darrera d'aquesta, un film modern americà, vell de tant rodar. Aquest últim film té troços força valuosos. Tècnica cinematogràfica molt ben emprada que en determinats moments excel·leix molt. Es tracta de "Un plat a l'americana", amb Charles Farrell i Jeannete Caynor. Aquesta ingènua actriu es mostra una vegada més en un dels rols per als quals, donades les seves característiques tan personals, és insubstituïble. Charles Farrell no va agradar-nos tant. Diem, però, més amunt, la cinta és vella i contínuament interrompuda, i arriba a fer-se pesada. Demés la música, que, per referències, té troços molt bonics, ens passà desapercibuda, degut a les males condicions de l'aparell.

Fora de desitjar que un major interès per part dels nostres empresaris, portés a Reus, totes aquelles produccions que ja per endavant sabem que valen alguna cosa. Una excepció a favor de l'empresari del Teatre Fortuny deu fer-se davant l'anunci de la molt pròxima estrena a la nostra ciutat de la pel·lícula "El presidi". De factura americana i de la qual en tenim molt bones referències.

M. G.

Indiscrecions

Ni és la primera vegada, ni voldríem que fos la última en què ens hem de referir a la benemèrita Associació de Concerts per tal de fer-ne el seu elogi. Han estat moltes les ocasions en què ens hem envanit de tenir una raó més on recolzar el nostre orgull de poble cult i sensible a tota manifestació artística.

Dilluns d'aquesta setmana celebrà el seu LXXXV concert, el qual fou encarregat a la distingida cantatriu senyora Concepció Callao. Parlar del descabellament del programa seria tant com haver de repetir les frases justificadament encomiàstiques de l'amic que cuida de fer la crítica musical. Ara, parlar del programa mateix, del contingut del programa ja és una altra cosa i cau de ple dins les nostres atribucions de cercadors de petits pecats veïnals que porten la llur penitència amb el llur descobriment.

Per això ens sentim satisfets de poder agafar el programa, pulcrament editat com tots els seus predecessors, i com la major part d'ells amb notes biogràfiques dels executants, i fer remarcar la gentilesa, la galanteria de què han fet ostentació els dirigents de l'Associació en fer un compendi biogràfic de l'aplaudida cantatriu amb els seus èxits, els seus triomfs i saber eludir graciosament la data de naixença de la genial artista, en tant que amb el pianista acompanyant, per tractar-se d'un baró, no tingueren inconvenient en fer constar que havia nascut l'any 1897.

Semblarà que tinguem una verdadera preocupació en voler aprofitar totes les ocasions per a parlar de música, de pintura, de tots quants actes culturals es donen a la ciutat nostra, però nosaltres no hi tenim cap culpa si, ultra els que prefereixen cantar amb més o menys afinació pels carrers de Reus a les sis de la matinada, hi ha qui procura organitzar vetllades musicals en llocs tancats i adients.

I en aquest cas es troba la Secció de Música del Centre de Lectura. Plena de bona voluntat, organitzà una sessió d'òpera comprimida en l'èxit de la qual no vetat hi posà totes les seves esperances. El secret de la troballa estava en representar actes isolats d'òperes en l'execució dels quals no hi intervinguessin les masses corals. La nit de la sessió de prova, el Teatre estava en consonància amb la compressió de l'espectacle. S'acostava l'hora de començar i els faristols amb els corresponents papers i els llums encesos esperaven envà que els músics hi compareguessin. L'escàs públic donava mostres d'impecuïtat. Per fi un pianista pren el seu lloc, cerimoniosament el teló s'aixeca i comença l'òpera, amb acompanyament de teclat i davant una sèrie de faristols que recordaven amb enyor la gatada muñosequista "Los estreñeos se tocan".

Si diguéssim que no ens interessa la puja i la baixa del canvi, mentiríem. Ens

interessa i àdhuc hi tenim una certa afeció en seguir la marxa de la pesseta. Amb aital motiu procurem documentar-nos des dels comentaris xirois de "Diario de Reus" fins als llibres del senyor Cambó i tenim el nostre criteri que no l'exposarem perquè no creiem aquest lloc el més adequat per tal de manifestar-nos partidaris de l'estabilització, fervents apòstols del patró or o amics simplement de la revalorització de la moneda amb la consegüent continuació de l'actual sistema bimetal·lístic.

Amb les paraules que deixem escrites els nostres lectors ja s'hauran convençuts de què realment estem preparats si

no per a donar conferències públiques, per a donar la nostra opinió en una tertúlia en què quatre pretenciosos tractin de parlar d'una qüestió tant intrincada com el problema monetari.

En un grup d'amics de tendències polítiques heterogènies se'n parlava de l'afer canvi. Un regionalista feia l'elogi de l'actual ministre de Finances. Algué el contradeia i no scrgia l'acord fins que un de casa digué la paraula que tanca de cop tota discussió iniciada.

—Desenganyeu-vos. Com voleu els centristes resoldre la qüestió si ni amb una Ventosa aconseguim que la pesseta pugui?

esquerra republicana de Catalunya

La Conferència d'Esquerres ha acabat el seu comès i d'ella n'ha sorgit un nou partit que, segons feliç definició del què actualment és l'home representatiu del catalanisme estatal en Francesc Macià, té un programa més avançat que el de Pi i Margall, puix que aquell acceptava una guerra i la nova organització no accepta més lluita que la defensiva.

Els que hem tingut el goig d'assistir a les sessions de la Conferència, i hem pogut veure de prop com anava prenent forma el cos del nou partit i com s'anaven destriant les forces heterogènies per tal d'estructurar l'organització que es freturava amb elements absolutament afins, tenim la ferma convicció de què l'Esquerra Republicana de Catalunya, — que aquest és el nom que s'ha donat al partit que acaba de nàixer — esdevindrà un organisme fort i coratjós capàs de complir l'altíssima missió per què ha estat creat.

Els que han seguit de lluny el curs de les deliberacions de l'Assemblea i han volgut comentar les seves incidències a través de les informacions tendencioses que han rebut, han fet un mal paper, puix que varen pretendre fer creure que la Conferència d'Esquerres havia fracassat, quan aquesta havia assolit ja àmpliament l'objectiu que perseguia.

Rovira i Virgili que des de "La Nau", ha cantat al nou partit una mena de respons laic, va confondre lamentablement el brogit de la naixença amb el de l'agonia. Quan el senyor Simó, representant a Reus del partit que acabdilla el senyor

Lerroux, propugnava amb avassalladora vehemència per a la formació d'una federació de partits, per tal de què poguessin integrar-la els radicals sense prèviament renunciar al peculiar programa llur, lluny de preparar-se el fracàs de la Conferència s'estava forjant el seu triomf. L'esmena presentada pel senyor Simó va ésser el garbell que va separar els que no es troben encara preparats per a acceptar una matització de catalanisme massa acusada dels que accepten sense reserves l'esquerrana ideologia que serveix de suport a les ponències presentades i aprovades amb entusiasme prometedors de les més pràctiques realitzacions. Un cop feta aquesta laboriosa separació d'elements, un cop triomfant el criteri dels organitzadors de la Conferència que propugnaven per a la formació d'un partit novell que aglutinés les forces esquerranes disperses, l'Assemblea va anar desgranant el seu comès dins de les normes de la més pura democràcia; i en una sola sessió, la del dijous a la nit, s'estructurà el programa de la novella organització que ha d'acoblar en una mateixa disciplina, i en una sola acció, a tots els republicans d'esquerra que reconeixen el dret de Catalunya a regir-se per si mateixa.

El nou partit està organitzat i els homes que constitueixen el seu directori el posaran ràpidament en marxa. L'avenç que pugui assolir depèn de causes diverses; però sia la que sia la sort que l'avenir li reserva, nosaltres entenem que era indispensable la formació d'un

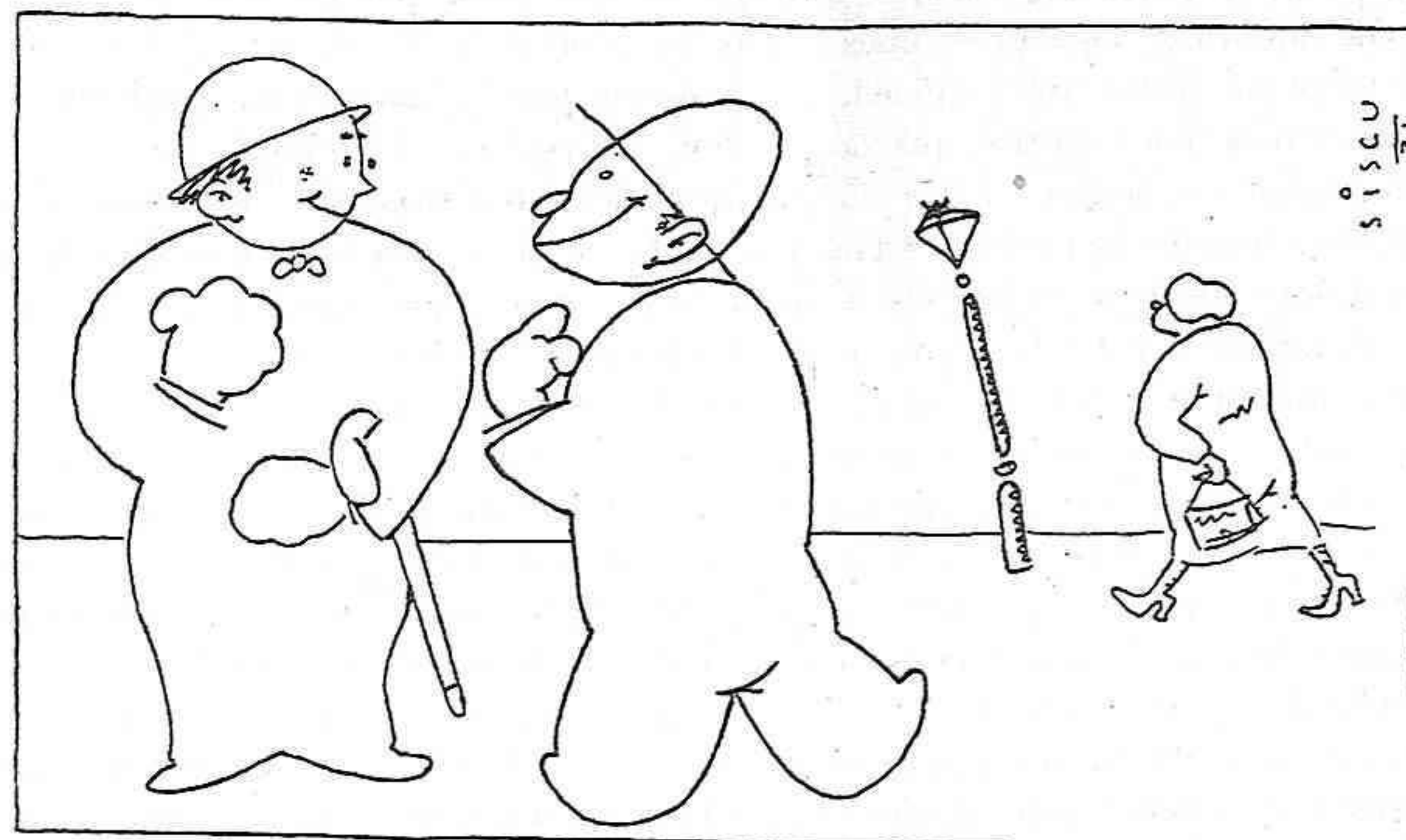
organisme que pogués acoblar als diversos nuclis que arreu de Catalunya restaven desarticulats.

Lluhi i Vallescà, amb una oratòria convincent i una lògica irrefutable, va demostrar la necessitat imperiosa de la constitució d'un partit nou, per quant els partits vells es van liquidar moralment durant el període de la dictadura. El senyor Lluhi creu que seria temps perdut tot intent d'enrobustir partits existents, puix que aquests, en les hores de prova, varen demostrar que no tenien aptitud per al compliment dels deures llurs. En el període de la dictadura hi hagué homes que varen saber acceptar serenament tots els sacrificis que les circumstàncies els varen imposar, però no hi va haver ni un sol partit, ja que no pot ésser considerat com a tal Estat Català, que sabés procedir d'acord amb la tònica de les hores veritablement tràgiques per les quals hem passat. Es per això que els elements de lluita que en els dies de perill no varen trobar obertes les portes dels partits republicans de Catalunya, han cregut indispensable fer foc nou, encendre una fornall en la que els joves hi han posat un gresol curull de les modernes ideologies que prometen la més absoluta llibertat dels homes i dels pobles; i han convidat a que hi aboquin també les seves revellides i inactuals aspiracions aquells organismes que volen renovar-se. De la fusa en la que la abundància del nou ofega el vell, n'ha sorgit aquesta Esquerra Republicana de Catalunya en la que nosaltres tenim la fe posada.

Si aquest nou organisme aconseguix, com nosaltres esperem, fondre en una sola ideologia els nuclis que amb diferents denominacions mantenien esmicolat l'esquerrisme català, la seva acció serà altament profitosa i mereixedora de tots els respectes i tots els estímuls.

"Acció Catalana" i "Acció Republicana" que han esguardat amb una certa prevenció el naixement d'"Esquerra Republicana", deurien rendir-se a l'evidència i comprendre que aquest nou organisme era necessari en la política catalana, per quant els elements que ell pot acoblar jamai els acoblarà el Partit Catalanista Republicà. El que cal, el que precisa, és que ni la gelosia ni l'esperit de capelleta enterboleixin el seny de ningú. "Esquerra Republicana" no ha vingut al camp de la lluita per a restar elements a cap partit català, sinó simplement per a incorporar a la disciplina catalanista a tots aquells elements que romanien passius per manca d'un organisme que interpretés la llur ideologia en matèria política, econòmica, social i religiosa.

Si el dirigents del futur Partit Catalanista Republicà ho entenen així, entre aquell i l'Esquerra hi poden existir relacions fraternals precursors de les conjuncions circumstancials que seran necessàries en certes oportunitats per a la consecució de ço que és ideal comú de les dues organitzacions. Seria una veritable llàstima que el Partit Catalanista Republicà no ho entengués així i que s'establís una rivalitat fatal per a uns i altres. Pensin els companys de "La Nau" i "La Publicitat", que pel sol fet de què Macià i Aiguader figurin en el Directori d'Esquerra Republicana, el nou partit mereix el respecte de tots els catalans liberals i l'ajut efectiu de tots els que demés de catalanistes es sentin homes d'esquerra.

—Què t'han semblat els missioners?

—Que si Toreski es posava a fer-los-hi la competència els hi prendria la paròquia.

la conferència d'esquerres

constitució del nou partit: esquerra republicana de Catalunya

Tal com anunciàvem en nostre número anterior, el dimarts d'aquesta setmana van inaugurar-se les tasques de la Conferència d'Esquerres Catalanes a la qual hi va concórrer Foment Nacionalista Republicà i setmanari FOMENT, representats pels delegats senyors Pere Cavallé i Llagostera, Jaume Roig i Padró, Joan Loperena i Romà, Antoni Andreu i Abelló, Enric Darnell i Martí i Josep Andreu i Abelló.

En el local de l'Ateneu Republicà Català, de Gràcia, el dimarts a la nit va tenir lloc la reunió de les Comissions que havien cuidat de redactar les ponències per tal de rebre les esmenes que els delegats de les entitats que prenién part a la Conferència presentaven. Els nostres delegats presentaren a les diferents comissions les esmenes que havien redactat d'acord a les impressions rebudes en la reunió general celebrada últimament pel nostre partit.

Al mateix temps aprofitant que en l'acte s'hi trobaven les més destacades figures de l'esquerra catalana els representants nostres camviaren impressions sobre l'Assemblea que anava a iniciar-se amb els altres amics de tot Catalunya.

El dimecres al matí va celebrar-se a l'Ateneu Republicà, de Sans, la sessió inaugural de la Conferència amb l'assistència de prop de doscents delegats representant més de cent entitats i els següents periòdics:

"L'Opinió", de Barcelona.
 "Democràcia", de Vilanova i Geltrú.
 "El Autonomista", de Girona.
 FOMENT, de Reus.
 "Inquietud", de Granollers.
 "L'Acció", de Terrassa.
 "La Jornada", de Lleida.
 "L'Espurna", de Lleida.
 "Llibertat", d'Hospitalet de Llobregat.

"Nova vida", de Llansà.
 "El Carrer", de Vilanova.

Demés, s'han adherit molts Comitès i Grups.

Comença la sessió sota la presidència del senyor Lluhí i Vallescà i demés membres de la Comissió organitzadora, demanant el president que ocupin uns llocs a la presidència representats d'algunes entitats comarcals entre elles F. N. R., fent-ho l'amic Andreu com a president del mateix.

Després de llegit un escrit del senyor Lluís Companys, president de la Comissió organitzadora que no pot assistir per les circumstàncies per tothom prou conegudes, en el qual exposà la transcendència d'aquesta Conferència que deu aglutinar la veritable esquerra catalana, hom procedeix a l'elecció de la mesa definitiva per la presidència de la qual fou plocamat unànimament i en mig del major entusiasme el patrici don Francesc Macià i els senyors Palacín per Lleida, Nicolau Junccsa per Tarragona, Santaló per Girona, i Casanoves per Barcelona, com a Vice-presidents; en qualitat de Secretaris foren nomenats els senyors Pujol i Font, Ventós, Vilalta, Battestini i Vachier demés dels senyors Andreu, Xuriguera i Barés, per les comarques.

El senyor Macià en un breu parlament donà les gràcies en nom de la Mesa per l'honor que li ha estat conferit i recomana als reunits que tinguin present en les deliberacions els actuals moments polítics que travessa Catalunya, i que en els acords que se'n derivin per damunt de tot personalisme i interès de partit es pensin en els interessos sagrats de la Llibertat i de Catalunya. Les darreres paraules del patrici varen merèixer un xardorós aplaudiment.

A continuació hom donà lectura de les ponències i de les esmenes entre les quals hi ha les següents, presentades pels nostres delegats:

ORGANITZACIO DEL PARTIT. — Proposant que en lloc de que les Federacions del nou partit sien per províncies, s'organitzin segons les comarques naturals de Catalunya.

Proposant que els Congressos Nacionals del partit es reunixin un any a cada Federació.

Una vegada llegides totes les esmenes, es donà compte d'una proposició del Comitè Republicà de Falset demanant a l'Assemblea que per unanimitat prengués el primer acord per a sollicitar l'indult del capità Sediles i una àmplia amnistia pels presos polítics. Fou aprovada per aclamació i en subratllar el senyor Macià aquest acord, digué que no reconeixia autoritat moral per a dictar sancions a l'actual govern constituït, en lloc de formular la petició, es limitaria a donar compte a la premsa del sentit unànim de l'Assemblea sobre aquest problema.

I després d'haver acordat que la Conferència es reunixi en seccions per a l'estudi de les ponències i esmenes per tal de sotmetre-les a deliberació, s'aixecà aquesta primera sessió.

A la tarda, es posà a discussió la ponència sobre estructuració del nou partit

El senyor Lluhí en un brillant parlament exposà el criteri que havia servit de base per a la redacció de la ponèn-

El senyor Loperena continua, recollint el manifestat pel senyor Iglésies, dient que, en efecte, el que interessa és la constitució del partit que aglutini les forces disperses, arreu de Catalunya, de l'esquerrisme republicà. Puix el partit que ha nascut — afegeix — de la fusió d'Acció Catalana i Acció Republicana no satisfà el sentit esquerrà republicà. Ens separèn qüestions fonamentals de principis, en matèria religiosa, social, política, etc.

Diu que cal recollir l'herència jacent de la vella Esquerra Catalana per tal de constituir l'organització general política que exigeix la topografia política de Catalunya. Es un buit que es deu omplir, una necessitat que es deu satisfer.

Propugna, per tant, per la constitució del partit que proposa la ponència.

El parlament del nostre enviat fou rebut amb una xardorosa ovació per part de l'Assemblea, havent contribuït amb eficàcia en l'aclariment del problema que es discutia.

Després d'una breu i brillant intervenció del senyor Lluhí i Vallescà, fou sotmesa a votació l'esmena que proposava la federació de partits, essent rebutjada per l'Assemblea amb els vots en contra de tres entitats.

En aquesta sessió i en la reunida a la nit, continuaren les deliberacions respecte a les demés ponències i esmenes, recaiguent unànim acord sobre llur majoria. F. N. R. i setmanari FOMENT, aconseguiren l'acceptació de totes les esmenes presentades, i de les quals donem compte més amunt.

En posar-se a discussió la que respecte a l'ensenyament, F. N. R. havia presentat en el sentit de què el personal docent no sempre havia d'ésser laic, consumiren torns en pro el nostre amic senyor Vallverdú i els delegats senyors Jaume Roig i Josep Andreu, tots els quals en forma brillant sostingueren la tesi que més tard havia d'acceptar l'Assemblea.

Una sola de les esmenes presentades i discutides a la sessió de la nit, fou sotmesa a votació nominal. Es la que proposa la prohibició d'actes litúrgics a la via pública, havent estat admesa per 153 vots contra 128, amb considerable nombre d'abstencions.

I aprovades ja totes les ponències, el senyor Noguer i Comet, llegí una lletra de Marcellí Domingo, en la qual, entre altres coses, diu que davant el moment polític actual de Catalunya, creu en la necessitat de l'estructuració d'un partit netament esquerrà. Fou aplaudida intensesment.

Havent-se ja de procedir al nomenament del Directori del nou partit que s'ha acordat nomenar "Esquerra Republicana de Catalunya", el senyor Ventós proposa a l'Assemblea els noms de don Francesc Macià, per la presidència, i els senyors Marcellí Domingo, Lluís Companys, Jaume Aiguader i Joan Lluhí, pels demés càrrecs. Corresponent a les "províncies" d'anomenar els seus respectius delegats al Directori es procedí a un canvi d'impressions entre tots els representants de cada una d'elles i s'acor-

JOAN MOLES

EX-DIPUTAT A CORTS
 PER LLEIDA

una de les figures
 preeminents
 de la Conferència
 d'Esquerres.

vist per K.sa

CONSTITUCIO GENERAL DE L'ESTAT I PROBLEMA CATALA. — Proposant que hom faci excepció del dret de petició als instituts armats, com així es preveu en les constitucions de tots els estats.

Proposant l'ordenació del matrimoni civilment i amb dret implícit del divorci vincular i amb independència de tota confessionalitat.

ENSENYAMENT. — Proposant que sia modificat el paràgraf de la ponència que diu "el personal tècnic serà laic" en el sentit de què solament ho sia el de primera i segona ensenyança i normal, deixant que en els estudis superiors pugui ésser confessional.

Proposant que tots els Ajuntaments incloguin en partida preferent en llur pressupost, les quantitats necessàries per tal d'aconseguir en plaç perentori la construcció d'edificis destinats a escoles en capacitat proporcionada a les necessitats de les localitats respectives i en les condicions d'higiene degudes.

JUSTICIA. — Proposant que en el Codi Penal sia abolida la pena de mort.

Proposant la supressió de tractament i títols honorífics que tinguin caràcter personal.

cia; el nou partit seria obert a l'esquerra i limitat a la dreta.

Foren acceptades totes les esmenes presentades a excepció d'una que propugnava per a una federació de partits, en lloc de la constitució d'un partit únic. La discussió d'aquesta esmena provocà un debat, la importància del qual deu subratllar-se. Entenent la presidència que era una qüestió capital la que es debatia, es mostrà tolerant i concedí, d'acord amb el sentir general dels reunits, una major amplitud al debat, per tal de què es poguessin consumir més torns, en pro o en contra, dels que s'havien establert en el reglament de la Conferència. Es el curs d'aquest debat que motivà la intervenció de delegats de totes les contrades de Catalunya i representants de les diverses tendències, el senyor Loperena pren la paraula per a manifestar que, com a representant comarcal, ha de dissentir del manifestat per altres, contraris de la constitució del partit que proposa la ponència. Diu que ell, en la representació que ostenta, deu mostrar-se partidari de la constitució del partit.

El senyor Ignasi Iglésies, de Reus, interromp sumant-se en nom del Centre Republicà Autonomista de Reus, a l'opinió del nostre delegat.

daren els següents noms provincials: Santaló, per Girona; Comes, per Barcelona; Palaçin, per Lleida; Casanoves, per la capital, i Iglésies per Tarragona.

Durant la reunió arriba el senyor Eduard Ortega i Gasset, el qual fou rebut amb mostres d'entusiasme i simpatia per tota l'Assemblea. Se li cedí un lloc a la presidència i en cloure la sessió, i contestant a un breu parlament de don Francesc Macià, feu ús de la paraula per a agrair les atencions rebudes i patentitzar una vegada més amb quant d'afecte són rebudes pels intel·lectuals castellans les ànsies alliberadores del poble català. Digué que per a la conquesta de la nostra llibertat, veigem sempre en ell a un aliat incondicional. En acabar el discurs, se li tributà una ovació entusiàstica.

El dijous, al matí, la Conferència es reuní novament, en sessió de clausura. Es discutí la ponència sobre la creació d'un òrgan en la premsa, acordant-se nomenar una comissió que se'n encarregui.

Es ratificaren els nomenaments del Directori provisional, acordats el dia anterior a última hora, fent ús de la paraula tots els nomenats per a donar les gràcies.

Parlaren també els senyors Noguer i Comet i Marc Aureli Vila, aquest últim enviat pels estudiants. Tots dos felicitant-se de l'èxit aconseguit per la Conferència.

En aixecar-se el senyor Francesc Macià fou ovacionat entusiàsticament.

Donà les gràcies a tots per l'afecte que li han mostrat en el curs de tota la Conferència i referint-se al nou partit que s'acaba de constituir fa ressaltar el fet de què aquest no accepta altre lluita que la defensiva. Parla del seu gran afecte per Catalunya i relacionant-lo amb el programa de la nova organització, tan optimisme per les futures realitzacions. Fa ressaltar tota la importància que per la pau internacional, té el previ alliberament de les nacionalitats oprimides i en alludir el cas concret de Catalunya es dol de la reacció que tenim en front.

En acabar, els aplaudiments duraren llarga estona. El senyor Casanoves elogià l'acte amb un breu parlament.

HONORANT DOS CATALANS IL·LUSTRES

Demà diumenge, al matí, tindran lloc els actes de descobrir les làpides que donen els noms dels fills il·lustres de Catalunya, Enric Prat de la Riba i Ignasi Iglésies, als carrers d'aquesta ciutat, camí d'Aleixar i camí de Tarragona, respectivament.

Per acord pres per la Permanent, l'Ajuntament assistirà en Corporació als actes organitzats. També hi concorrerà la Banda Municipal i han estat convidades les entitats polítiques i culturals de la ciutat.

Les famílies dels dos homes honorats, havent estat convidades, probablement assistirà a la festa un fill de l'ex-president de la Mancomunitat de Catalunya. Quant a la vídua d'Ignasi Iglésies, ha

designat el nostre entrançable amic Pere Cavallé, per tal de què la representi. Tenen també anunciada la llur presència varis amics del malaguanyat poeta popular.

FOMENT s'adhereix cordialment a l'homenatge que la ciutat dedica als dos nobilíssims catalans.

MITING DE PROPAGANDA

El nostre estimat amic, senyor Macià Guarro, ex-conseller de la Mancomunitat de Catalunya, en nom del Centre d'Esquerres de Montblanc del qual és president, ha convidat la nostra entitat a prendre part en el míting de propaganda del nou partit d'Esquerra Republicana de Catalunya que tindrà lloc la vetlla del pròxim dimecres, dia 24 dels corrents.

Els nostres directius han agraït la deferència i han designat als senyors Joan Loperena i Josep Andreu per tal de que representin a F. N. R. en l'esmentat acte en el qual hi prendran part prestigioses figures del nou partit.

L'ENTESA REPUBLICANA DE LES COMARQUES TARRAGONINES

El dia 15 de l'actual, a la tarda, es reuní a Foment Nacionalista Republicà la Mesa interina de l'Assemblea de l'Entesa Republicana de les Comarques Tarragonines. Es convingué en senyalar per al pròxim dia 19 d'abril la convocatòria de l'Assemblea que ha de tenir lloc en aquesta ciutat i que no s'ha celebrat abans per dificultats del règim d'excepció en què es desenrotlla la vida del país.

Oportunament seran trameses, als adherits, per tal de què les estudiïn i puguin formular esmenes, les ponències i reglament de l'Assemblea.

L'Entesa, que no ha d'ésser un nou partit, ni cap super-partit, sinó un mitjà d'intel·ligència per a tot allò que els és comú entre els republicans de les nostres contrades, recomana per mitjà de la Mesa interina a tots els adherits que hom mantingui la major compenetració i participin intel·ligenciats en les anunciatades eleccions municipals.

JA NO ENS RECORDAREM

Està anunciada per a demà, la publicació en la "Gaceta", del R. D. restabliment les garanties Constitucionals que estaven suspeses des del 13 de setembre de 1923.

Pel que pugui ésser no cal que ens fem gaires il·lusions. Per alguna cosa el Comte de Romanones és l'amo del cotarro.

LA CONFERENCIA D'ESQUERRES

En altre lloc del present número donem compte detallat del què fou la Conferència d'Esquerres a la qual acordà concórrer la nostra entitat.

Com tindran ocasió de comprovar nostres lectors, els delegats de F. N. R. hi feren un paper ben destacat, presentant esmenes que foren acceptades en quasi la seva totalitat i intervenint amb oportunitat i èxit en les deliberacions de l'Assemblea.

Properament hom convocarà una reunió general de socis per tal de prendre acords relatius a l'adhesió al partit d'Esquerra Republicana de Catalunya estructurat en la susdita Conferència.

EL COL·LEGI D'ADVOCATS

La Junta de govern del Col·legi d'Advocats de Reus, prengué, per unanimitat, l'acord, en 12 del mes actual, de cursar una instància al President del Consell i al ministre de Gràcia i Justícia en pe-

tició de què sigui immediatament derogat el Codi penal del senyor Galo Ponte.

Hom afirma en la instància que va signada pel Degà senyor Font de Rubinat, que a judici d'aquella Junta, atesa la il·legimitat de l'original, no pot ni menys ésser el Codi reformat parcialment, i es fa el retret del menyspreu que significa, pel Col·legi reusenc, el fet de no haver estat cridat a consulta com ho han estat la gran totalitat dels Col·legis d'advocats espanyols.

"LA VEU DE CATALUNYA"

La ressenya de la Conferència d'Esquerres publicada per aquest diari, no desdii gens dels procediments que d'un temps ençà empra tota la premsa reaccionària. El mateix que a Madrid, els òrgans clericals "El Siglo Futuro" i "El Debate", denotant una manca absoluta de decència periodística, falsegen la veritat, a Barcelona "La Veu de Catalunya" ben disposada per a rebentar tot el que pugui fer-li nosa, no sent escrúpuls de cap mena per aconseguir-ho, i al donar compte d'un acte polític, en el qual tot el que s'ha dit ha estat pres taquígraficament i per tant pot comprovar-se, atribueix al senyor Francesc Macià l'haver dit que es creu capaç de resoldre la pau del món.

El senyor Macià, i nosaltres amb ell, deu estar sobradament convençut que per a empreses de tanta envergadura, els més indicats són els tècnics, i no dubtem que a aquests confiarà la solució del difícil problema, majorment avui que ja existeixen les escoles de regidors, diputats, ministres i altres càrrecs, creada per la Lliga Regionalista de Barcelona, i en la qual deuran donar-se també diplomes d'especialistes en la pacificació del món.

els esports

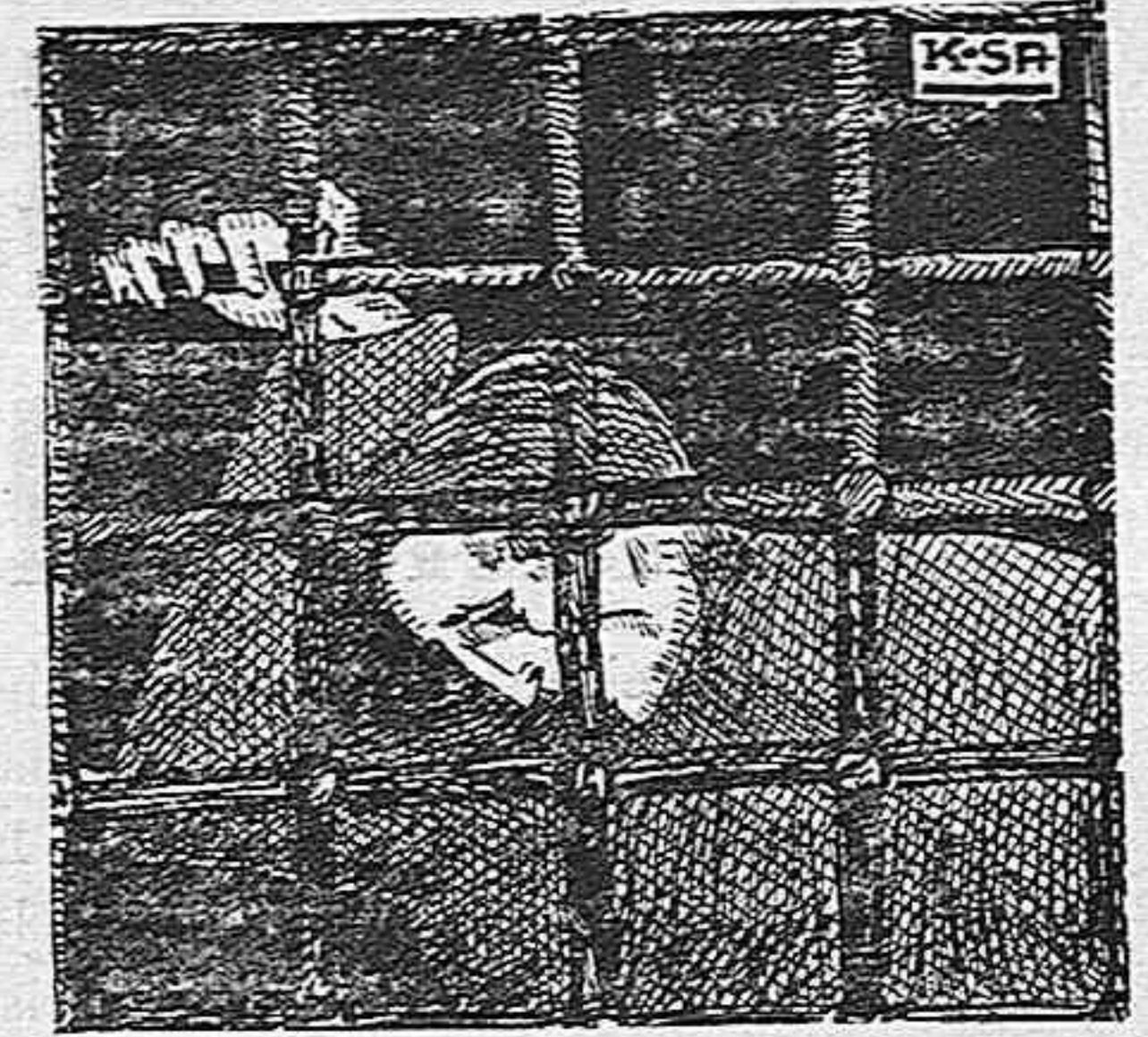
La diada esportiva organitzada pel "Reus Deportiu" va assolir un èxit ben remarcable, malgrat que el temps semblava volguer deslluïr-lo.

La clàssica "Volta a Reus" celebrada al matí, fou acollida entusiàsticament. Els principals llocs per on havien de passar els corredors, estaven coberts de públic, especialment la plaça de Prim i el carrer Llovera on la multitud era incontenible i per arreu, el pas dels atletes era saludat amb aplaudiments.

Des del primer moment, la lluita pels primers llocs es descabdellà entre els atletes del "F. C. Barcelona" i els Sander i Martorell del "Reus Deportiu", destacant dels primers, Miquel, la revelació de la temporada, al qui en tota la cursa no aconseguiren despegar els dos atletes del cercle local. Fou a les acaballes quan en una magnífica escapada, s'assegurà Sander el primer lloc, arribant quelcom despegat a la meta seguit del seu company Martorell i de Miquel del "F. C. Barcelona". La cursa del campió Sander, fou intel·ligent i magnífica, com correspon a un esportiu de la seva classe. Torres, en classificar-se en sisè lloc, donà la victòria social al "Reus Deportiu".

La classificació individual, s'establí com segueix:

- 1.er Sander, del Reus Deportiu.
- 2.on Martorell, del R. D.
- 3.er Miquel, del F. C. Barcelona.
- 4.rt Vives, del F. C. Barcelona.
- 5.è Gil, del F. C. Barcelona.

SUBSCRIPCIÓ PRO - VÍCTIMES ORLIDADES

Suma anterior 182'50 Ptes.

Pere Barrufet	2' — "
Josep Cabrer	2' — "
Sebastià Conesa	1' — "
Francesc Gausset	1' — "
Antoni Clarasó	1' — "
Josep Bofarull	1' — "
Eugeni Sisquelles	1' — "
J. Domènech Mas	10' — "
Joaquim Queralt	1' — "
Joaquima Roca	1' — "
Antoni Martra	2' — "
Enric Darnell	5' — "
Antoni Andreu	5' — "
Joan Amigó	5' — "
Isidre Padrol	5' — "
Coronel Ferré	5' — "
Esteve Marcó	5' — "
Josep Baró	5' — "
Joan Gallissà	2' — "
Lluís Vilanova	10' — "

Total 252'50 Ptes.

(SEQUEIX OBERTA LA SUBSCRIPCIÓ)

6.è Torres, del Reus Deportiu. fins a vint-i-un classificat.

Classificació social, per equips de tres corredors:

- 1.er Reus Deportiu, 9 punts.
- 2.on F. C. Barcelona, 12 punts.

L'abstenció dels altres cercles locals, especialment del "R. A. C.", fou comentada desfavorablement pel públic.

Després de la "Volta a Reus" es jugà un partit de Basket-Ball entre el "F. C. Barcelona" i el "Reus Deportiu", guanyant el primer per 21 punts contra 16. Amb tot, la tasca de l'equip local fou admirable.

A la tarda i abans del partit de futbol, feren un match-exhibició de Basket-Ball, els equips femenins del "F. C. Barcelona" i la "U. E. de Sans", resultant guanyador el primer. La lluita fou interessant i les basket-ballistes del "F. C. Barcelona", demostraren una millor tècnica i coneixement de joc. Esperem que aquest festival farà prosèlits entre les nostres esportistes.

El partit de futbol, resultà interessantíssim i fou disputat de debó. El "Barcelona" presentà l'equip que tenia anunciat, amb la sola substitució de Sastre, per Buj, la qual substitució no restà cohesió i intel·ligència a l'equip. Els nostres davant d'un contrincant superior, es creixeren admirablement i feren una partida com poques, plena d'entusiasme i brillantor, ço que els valgué el resultat favorable de 4 gols contra 1.

En resum, fou una diada plena i felicíssima per l'esport reusenc, que l'afecionat va rebre amb gust. Felicitem efusivament els organitzadors.

IMP. M. ROCA - REUS

ENOFOSFORINA SERRA

Insubstituïble en les convalsescències

Neurastènia, Esgotament i Debilitat general

BANC DE CATALUNYA

Rambla dels Estudis, 10 - BARCELONA

Capital: 50.000.000 de pessetes

Tota mena d'operacions de Banca i Borsa

AGENCIES I SUCURSALS

Barcelona (Sans, Sant Andreu, Gràcia, Rambla del Centre, Plaça Comercial, Estació de França, Sarrià, Clot, Sant Martí i Laietana), Madrid, Girona, Lleida, Tarragona, Illes Canàries (Les Palmes, Aruques, Port de la Llum, Telde, Santa Creu de Tenerife, Guia, Galdar, Icod, La Laguna i La Orotava), Anglès, Arbúcies, Arenys de Mar, Badalona, Banyoles, Blanes, Caldes de Montbuy, Calella, Coll-Blanc, Figueres, Hospitalet, Hostalric, Ibiça, Igualada, Llagostera, Malgrat, Manresa, Masnou, Mataró, Molins de Rei, Moncada, Olot, Palafrugell, Palamós, Portbou, Rosses, Santa Coloma de Farnés, Torroella de Montgrí, Valls, Vendrell, Vich, Vilafranca del Penedès

ENTITATS ASSOCIADES: Banc de Reus de Descomptes i Prèstecs, Banc de Tortosa, Banque de Catalogne (París) i Banc de Palafrugell.

VIATGES CATALÒNIA

Impresiones políticas del Momento

— DE —

FREDERIC DE MAGRIÑA

Interessant publicació que acaba de sortir en la que es reflexa amb una valentia sense precedents l'esperit polític d'Espanya. Conté interessants capítols que tracten del moment polític de Catalunya, del separatisme, de les responsabilitats, de la dimissió d'Argüelles, de les eleccions, etc., etc.

De venda a les principals lliberies d'Espanya

A REUS: LIBRERIA TRICAZ
CARRER MONTEROLS

A. MARTRA

DROGUES - ARTICLES FOTOGRÀFICS - PEL·LICULES DE LLOGUER

Agència per la Comarca de la HISPANO - FOX - FILM - S A E

RAVAL ALT JESÚS, 42 REUS

ENSENYAMENT DE PIANO

PER

JOSEP JOFRÉ

Professor Primer Premi de l'Acadèmia Marshall

Raval Robuster, 35-3.er
REUS

Fàbrica de Gorres

CAMISERIA
CORBATERIA
BARRETS
BOINES

J. RIUS

Plaça Constitució, 2. - REUS

Tintorerie Barcelonesa

DE

Manuel Cibiach

Dols a les 8 hores
Es tenyeixen tota classe de colors a la mostra

Carrer Galanes, 7 - Taller: Nova de Sant Josep, 5

PER GENERES DE PUNT Magatzem Sta. Anna

Assortit completíssim

Qualitats superiors

Preus limitats

ESPECIALITAT EN MITJES I MITJONS

C. Sta. ANNA, 24

REUS

EL NEGRITO

LA CASA DELS
GENERES DE PUNT

MONTEROLS, 33 i GÜELL I MERCADER, 24 - REUS

El més gran assortit en tota mena d'articles interiors i exteriors de punt
Concessionari exclusiu de les formoses mitges

FORMALLA

Fustes Abelló

Pi i Margall, 4

REUS

Per l'assortit de teixits i novetats, per la qualitat sempre insuperable i sobre tot pels preus limitadíssims,

Magatzems EL INDIO

és la casa que li convé

Llovera, 18 - Tel. 547 B. REUS

UNA SASTRERIA

de qualitat a preus que representen un gran estalvi. Heus aquí què us ofereix

Magatzems EL SOL

LA SASTRERIA QUE CAL CONEIXER

Raval Sta. Anna, 23 al 27. - REUS

Vegi l'assortit. Consulti els preus. Milers de clients proclamen l'excel·lència dels nostres serveis. Vostè serà també un client addicte si comprova personalment els avantatges que ofereix el nostre servei de Sastreteria

CONFECCIONS

El millor assortit
Les millors calitats i
els millors preus els
trobareu a

EL BEBÉ

Monterols 28 REUS
Sucursal de la Tintureria Francaise de Barcelona

Oficina de Farmàcia i Centre d'Específics

- de -

Francisca Cavallé i Pi

Raval alt de Jesús, 40 - Teléfon núm. 9 A

Acurada preparació de fórmules magistrals amb productes de les més acreditades marques

Extens assortit en Perfumaria de producció nacional i estrangera

Aigües minerals

Ortopèdia : Herboristeria

Oxigen pur : Injectables

Avisant per telèfon es reculliran i es serviran els encàrrecs a domicili

Banc de Reus

Fundat en 1862

RAVAL STA. ANNA, 22 i 24

CAIXA D'ESTALVIS

Banca - Préstecs - Cupons - Valors
Girs - Custòdia de Valors - Caixes de lloguer

Bitllets del ferrocarril per a totes les places d'Europa VIATGES Bitllets quilomètrics Viatges a Forfait

Farmàcia Serra del Doctor Ornosa

Raval Santa Anna, 80 - Teléfon núm. 8 - REUS

M E D I C A M E N T S M O D E R N S

Radio

Aparells directes a la corrent, a l'abast de tothom

Superhectodino

de gran potència i selectivitat complet amb làmpares 325 ptes.

Demaneu una demostració dels nous aparells

COLUMBIA

al seu distribuïdor

PERE ROMERO

LLOVERA, 27 - REUS

El Dr.
Jaume Roig i Padró
tindrà consulta a Reus tots els di-
lluns de 4 a 7: Carrer Major, 3

— RELLOTGES, GRAMOFONS - DISCS —
"LA VOZ DE SU AMO"
De venda: R. PERPIÑA
Major, 28 REUS

: Fàbrica de sommers i teles metàl·liques :

EUGENI MONSÓ

Raval de Sant Pere, 13 REUS

CASA CAIÀ

Automòbils - Camions - Neumàtics «Dunlop» - Lubrificants «Vacuum» - Accessoris

Sant Joan, 19-Tel. 171 B

REUS

ANTIGA "CRUZ ROJA"
MONTEROLS, 3 - REUS

ULLERES - BRAGUERS

Les millors qualitats

Preus reduïts

Magatzems LA FLECA

PERFUMERIA : : BISUTERIA
QUINCALLA : : JUGUETS
DIPOSIT A. G. P.

PAPERS DE TOTES CLASSES I MANIPULATS

CARRER ALEUS, 1 - TELÉFON 566

REUS